

Rozsudek Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 03.05.1966, sp. zn. 4 Cz 30/66, ECLI:CZ:NS:1966:4.CZ.30.1966.1

Číslo: 58/1966

Právní věta: V občanském soudním řízení není soud vázán zprošťujícím rozsudkem vydaným v trestním řízení.

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 03.05.1966

Spisová značka: 4 Cz 30/66

Číslo rozhodnutí: 58

Číslo sešitu: 5

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Řízení před soudem, Vázanost rozsudkem

Předpisy: 99/1963 Sb. § 135 ods. 1

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 58/1966 sb. rozh.

V občanském soudním řízení není soud vázán zprošťujícím rozsudkem vydaným v trestním řízení.

(Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 3. května 1966, [4 Cz 30/66](#).)

Žalobce se domáhal určení povinnosti žalovaného zaplatit mu Kčs 21 194,- s přísl. na náhradu škody (bolestné, ztížení společenského uplatnění a ušlý výdělek od 1. 11. 1952 do 31. 5. 1963), jež mu vznikla zraněním na hlavě dne 28. 10. 1962 po úderu kamenem; vrženým žalovaným.

Žalovaný namítal především, že zranění způsobil žalobci v nutné obraně proti útoku žalobce a jeho bratra vůči němu.

Okresní soud v Dolním Kubíně rozsudkem žalobu žalobce J. M. zamítl a žalobci uložil zaplatit žalovanému na nákladech řízení Kčs 1650,-. Své rozhodnutí odůvodnil soud prvního stupně tím, že je ve svém rozhodování vázán pravomocným rozsudkem krajského soudu v Banské Bystrici, jímž byl žalovaný J. K. v trestním řízení zproštěn obžaloby z trestného činu ublížení na zdraví žalobci J. M., když soud dospěl k závěru, že ublížení na zdraví není v tomto případě trestným činem, ježto ze strany obžalovaného šlo o nutnou obranu ve smyslu ust. § 13 tr. zák., a že tedy žalovaný za škodu takto způsobenou neodpovídá.

Krajský soud v Banské Bystrici změnil toto rozhodnutí pouze ve výroku o nákladech řízení, a to tak, že žalovaný nemá vůči žalobci právo na úhradu nákladů řízení u soudu prvního stupně; jinak rozhodnutí soudu prvního stupně potvrdil. O nákladech řízení u soudu druhého stupně rozhodl, že si je účastníci nesou sami bez nároku na jejich náhradu.

Nejvyšší soud rozhodl ke stížnosti pro porušení zákona podané generálním prokurátorem, že těmito rozsudky, pokud jimi byla žaloba žalobce zamítnuta, byl porušen zákon a tyto rozsudky zrušil.

Z odůvodnění:

Podle ustanovení § 135 odst. 1 o. s. ř. je soud v řízení občanskoprávním vázán rozhodnutím příslušných orgánů o tom, že byl spáchán trestný čin, provinění nebo přestupek, a kdo je spáchal, jakož i rozhodnutím o osobním stavu.

V daném případě k rozhodnutí soudu v trestním řízení o tom, že byl spáchán trestný čin (nebo provinění) nedošlo. Jde tedy dále o to, zda je soud v občanskoprávním řízení vázán také zprošťujícím rozsudkem soudu v trestním řízení vydaným. Ve zprošťujícím rozhodnutí však nemůže vzniknout vázanost výrokem o tom, že byl spáchán trestný čin a kdo jej spáchal, protože v takovém rozhodnutí nejsou tyto otázky řešeny a výrokem trestního soudu pravomocně určeny. Nelze tedy znění ustanovení § 135 odst. 1 o. s. ř. vyložit jinak, než že je jím míněn odsuzující rozsudek soudu v trestním řízení, jímž je obžalovaný uznán vinným trestným činem. Lze to dovést také ze skutečnosti, že ustanovení § 135 odst. 1 o. s. ř. upřesnilo ještě formulaci zásady vázanosti rozhodnutí trestního soudu ve srovnání se zněním dříve platného ustanovení § 92 zák. č. 142/1950 Sb. a to tak, že jde o vázanost v otázce, „že byl spáchán trestný čin“, což je nepochybně výraznější, než dříve stanovená vázanost v otázce, zda byl spáchán trestný čin“.

Tím méně pak je soud v řízení občanskoprávním vázán odůvodněním rozhodnutí soudu v trestním řízení, zejména pokud jde o posouzení občanskoprávní odpovědnosti za způsobenou škodu.

Oba soudy však v daném případě vycházely z jiného právního názoru a to se projevilo i v tom, že řízení oběma soudy provedené, zůstalo neúplné. Soud prvního i druhého stupně neprováděl totiž žádné důkazy a veškerá zjištění o průběhu skutkových událostí, jejichž výsledkem bylo zranění žalobce, byla převzata z rozhodnutí soudu druhého stupně v trestním řízení proti žalovanému J. K. Soudy ani v jednom případě neprovedly znovu některý h důkazů, provedených v trestním řízení, ani neuvažovaly o tom, jaké další důkazy bylo možno provést ke zjištění skutečného stavu věci v občanskoprávním řízení (§ 6, § 120 odst. 1 o. s. ř.). V tomto směru přicházelo v úvahu např. provedení rekonstrukce průběhu střetnutí mezi žalobcem, jeho bratrem a žalovaným dne 28. 10. 1962, jakož i ověření si např. skutečnosti, zda manželka žalobce mohla celou potyčku sledovat z okna svého bytu, jak tvrdila ve své výpovědi v trestním řízení.

Svým postupem v řízení a svými rozhodnutími porušily tak oba soudy zákon v ustanoveních § 6, § 120 a § 135 o. s. ř.